

WIELKI FINAŁ KONKURSU

ULTRAMARATON Z POLSZCZYZNĄ

SOBOTA 14 WRZEŚNIA 2019 R.

Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie, ul. Dobra 56/66, Warszawa
sala 316, poziom 3

9.00–9.45

REJESTRACJA UCZESTNIKÓW
KAWA POWITALNA

9.45–10.10

POWITANIE, PROWADZENIE FINAŁU

mgr Maciej Czeszewski

Obserwatorium Językowe Uniwersytetu Warszawskiego

fot. archiwum prywatne

UROCZYSTE OTWARCIE, WRĘCZENIE NAGRÓD ZWYCIĘZCOM

dr hab. Katarzyna Kłosińska

Obserwatorium Językowe Uniwersytetu Warszawskiego
Rada Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk

fot. Michał Kłosiński

oraz

prof. dr hab. Andrzej Majhofer

Fundacja Uniwersytetu Warszawskiego

fot. Karolina Żardecka-Górska

10.10–10.55

fot. Michał Kłosiński

**FILOZOFIA PROJEKTU CZY PROJEKT FILOZOFII,
CZYLI O MODZIE JĘZYKOWEJ**

dr hab. Katarzyna Kłosińska

Obserwatorium Językowe Uniwersytetu Warszawskiego
Rada Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk

Czy projekt dedykowanej filozofii ma sens? A może lepszy jest dedykowany projekt filozofii? Zapraszam do wspólnego zastanawiania się nad tym, co moda robi z językiem.

10.55–11.40

fot. Cezary Rutkowski

MÓWIĆ RĘKOMA, CZYLI O POLSKIM JĘZYKU MIGOWYM

dr Paweł Rutkowski

Uniwersytet Warszawski

Czy głusi Polacy migają „po polsku”? Czy istnieje uniwersalny język migowy? Czy w języku migowym można przekazać wszystko to, co przekazujemy w języku mówionym? Odpowiedzi na te pytania będą punktem wyjścia opowieści o świecie osób głuchych oraz ich komunikacji.

11.40–12.00

PRZERWA KAWOWA

12.00–13.00

DYKTATOR DYKTANDA

prof. dr hab. Andrzej Markowski

Uniwersytet Warszawski

*Z nagła i zniecka, quasi-wodzów wzorem
Z czytelnika dyktand stał się dyktatorem
– to najłatwiejsze ze zdań tego dyktanda.*

fot. www.uw.edu.pl

13.00–13.45

ZAŚWIATY WIEJSKIEGO SŁOWA. GWARA I TEKSTY FOLKLORU

dr hab. Kazimierz Sikora, prof. UJ

Uniwersytet Jagielloński

U Moliere (*Mieszczanin szlachcicem*) pan Jourdain, imając się wszelkich sposobów, by się dostać do wyższych sfer, dowiaduje się w końcu od swojego nauczyciela filozofii, że całe życie mówił prozą, i nie posiada się zdumienia, iż praktykuje tak cenną umiejętność, nie będąc prozaikiem. Sens tych słów można wyklądać na różne sposoby. Wybierzmy ten bardziej trywialny, wiodący ku gwarze i regionalnej kulturze małych ojczyzn. Statystyki

nie kłamią: zdecydowana większość współczesnych Polaków ma nieodległe pochodzenie wiejskie; jesteśmy *in gremio* ludźmi z długo wyczekiwanego awansu społecznego. Trzeba więc, żeby zrozumieć siebie, swoje kompleksy, gusta i ograniczenia, udać się na wieś i zakosztować gwary, nawet jeśli miałyby to być wyprawa w zaświaty, a na wpół zapomnianym słowom brakowałoby dzisiejszego smaku. Od czego jednak wyobraźnia? Skoro „chłopskie jądło” (dla mnie brzmi to jak oksymoron) ma swoich admiratorów, to mogą je zyskać także folklor i język naszych wiejskich przodków, nieprawdaż?

fot. Jolanta Sikora

13.45–14.45

OBIAD

14.45–15.30

fot. Krzysztof Chojnacki

O MYŚLIWYCH, RYBITWACH I KAŁUŻACH. ZMIANY ZNACZEŃ WYRAZÓW W DZIEJACH POLSZCZYZNY

dr hab. Izabela Winiarska-Górska

Uniwersytet Warszawski

Opowiem państwu o moim przodku rybitwie, który łowił ryby w kałuży, zamieszkiwał przytulną ubikację i ogólnie uchodził za człowieka myśliwego. Innymi słowy, zapraszam na wykład o tym, dlaczego i w jaki sposób wyrazy zmieniają znaczenia. Zajmiemy się tymi i innymi wyrazami, które dawniej miały znaczenia odmienne od dzisiejszych. Zmiany są niekiedy zaskakujące.

15.30–16.15

fot. Marta Sinior

AKTYWNE POLA LEKSYKALNO-SEMANTYCZNE NEOLOGIZMÓW – CO NAM MÓWIĄ O PRZYSZŁOŚCI POLSZCZYZNY?

mgr Kacper Nosarzewski

4CF, Polskie Towarzystwo Studiów nad Przyszłością

Przyszłość nieraz nas zaskakiwała, ale nigdy zupełnie nie odebrała nam mowy. Wspólnie z państwem przeanalizuję, co o wyobrażeniach i założeniach co do przyszłości – i o tym, czy mają one szansę się spełnić – mówią nam najnowsze neologizmy leksykalne.

16.15–17.00

fot. Joanna Łączna
by Stalowe Magnolie

GESTY I SŁOWA – PRAWDA I MITY O ZNACZENIU GESTYKULACJI

dr hab. Aneta Załazińska

Uniwersytet Jagielloński

Dlaczego ludzie gestykują podczas mówienia? Czy drapanie się po nosie to oznaka kłamania, czy zwiastun kataru? Co wspólnego mają gesty i słowa? Cała prawda o komunikacji niewerbalnej!

17.00–17.20

PRZERWA KAWOWA

17.20–18.05

fot. Filip Kacalski

CO NORMA MOŻE, A CO MUSI? O ROLI NORMY JĘZYKOWEJ W NIENORMATYWNYCH CZASACH

prof. dr hab. Ewa Kołodziejek

Uniwersytet Szczeciński

Skoro mamy językową swobodę, skoro jesteśmy wolni i niezależni, to czy norma językowa jest nam w ogóle potrzebna? Rozważmy to na kilku prostych przykładach...

18.05–18.50

O CO – I JAK – PYTAJĄ JĘZYKOZNAWCĘ NIEJĘZYKOZNAWCY?

dr Agata Hącia

Fundacja PRO.PL

Kto ma talent do wynajdywania najciekawszych rzeczy w języku? Niejęzykoznawcy. O co pytają? Przyjdźcie i posłuchajcie.

fot. Marek Staszewski

18.50–19.35

**MOCARZE POLSZCZYZNY. CO WYBIERZESZ,
BY STAĆ SIĘ JEDNYM Z NICH?**

dr Magdalena Wanot-Miśtura

Uniwersytet Warszawski, Fundacja Języka Polskiego

Czym jest elektando? To chrzest bojowy dla każdego, kto uważa się za znawcę polszczyzny. Kto się odważy zmierzyć z językiem?

fot. Studio MTJ T. Wrzesiński

19.35–19.40

ZAKOŃCZENIE

20.00–22.00

**UROCZYSTA KOLACJA JĘZYKOZNAWCZA
Z UDZIAŁEM TRÓJKI ZWYCIĘZCÓW ORAZ PROWADZĄCYCH**

Organizatorzy

OBSERWATORIUM JĘZYKOWE
UNIwersYTETU WARSZAWSKIEGO

Dofinansowano ze środków Narodowego Centrum Kultury
w ramach programu „Ojczysty – dodaj do ulubionych 2019”

OJCZYSTY – DODAJ
DO ULUBIONYCH